

กรอบวิเคราะห์และจำแนก ประเภทต้นทุนสำหรับธุรกิจ

คู่มือภาพแบบเจาะลึก 7 มิติ เพื่อการตัดสินใจและบริหารจัดการอย่างแม่นยำ

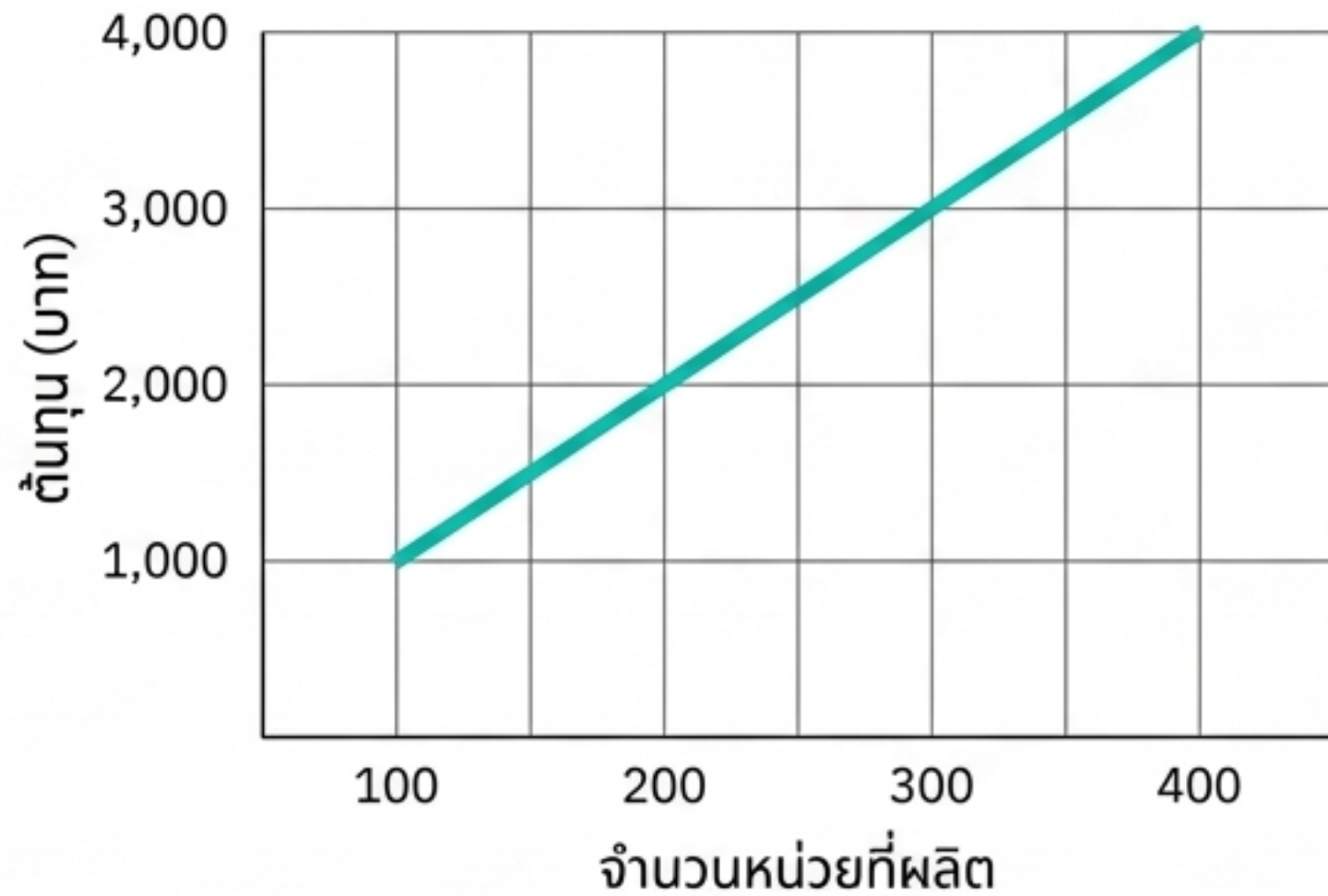

จักรวาลของต้นทุน: 7 มิติในการมองธุรกิจ

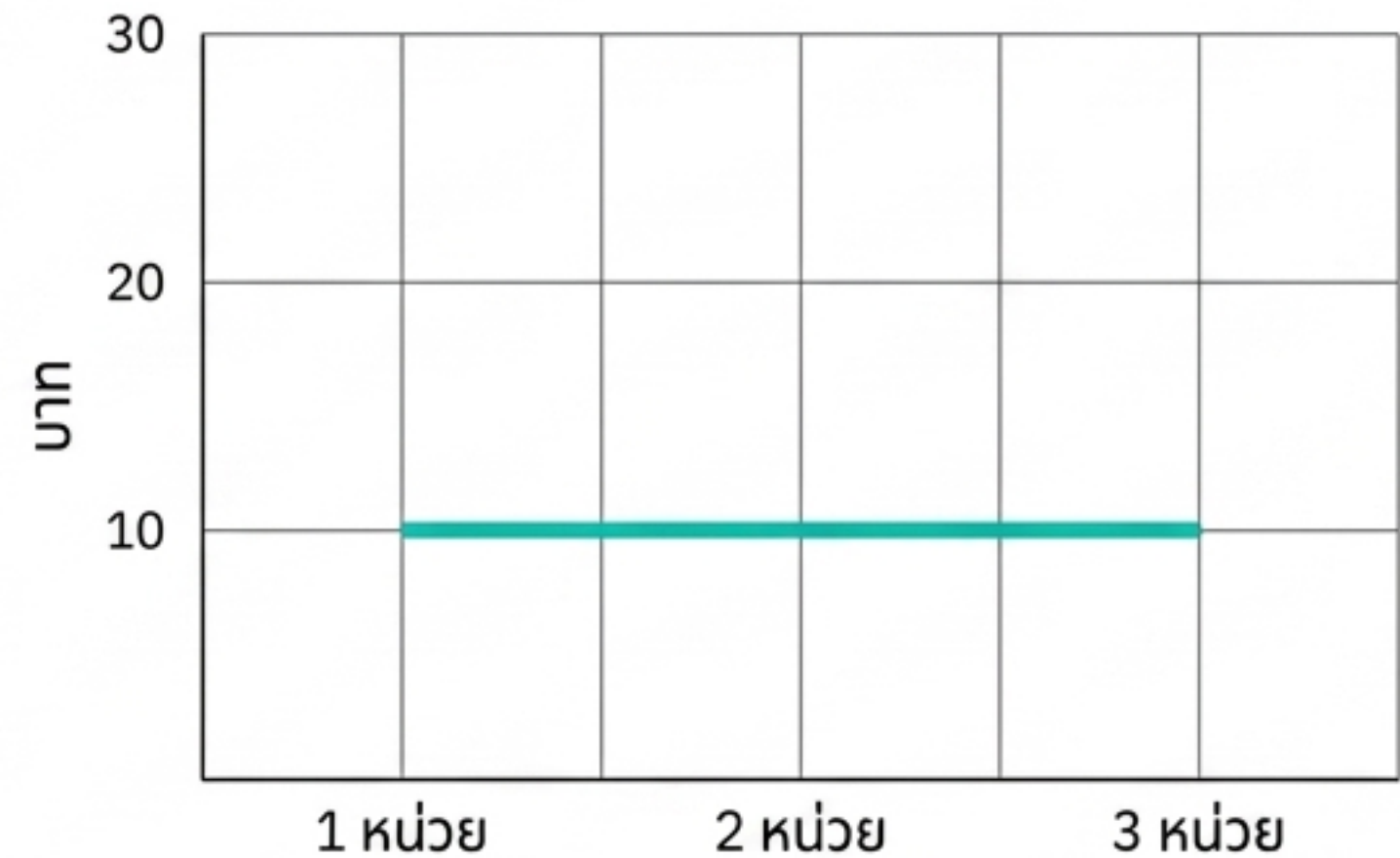

มิตินี้ 1: พฤติกรรมต้นทุนผันแปร (Variable Costs)

ต้นทุนรวม (Total Cost)

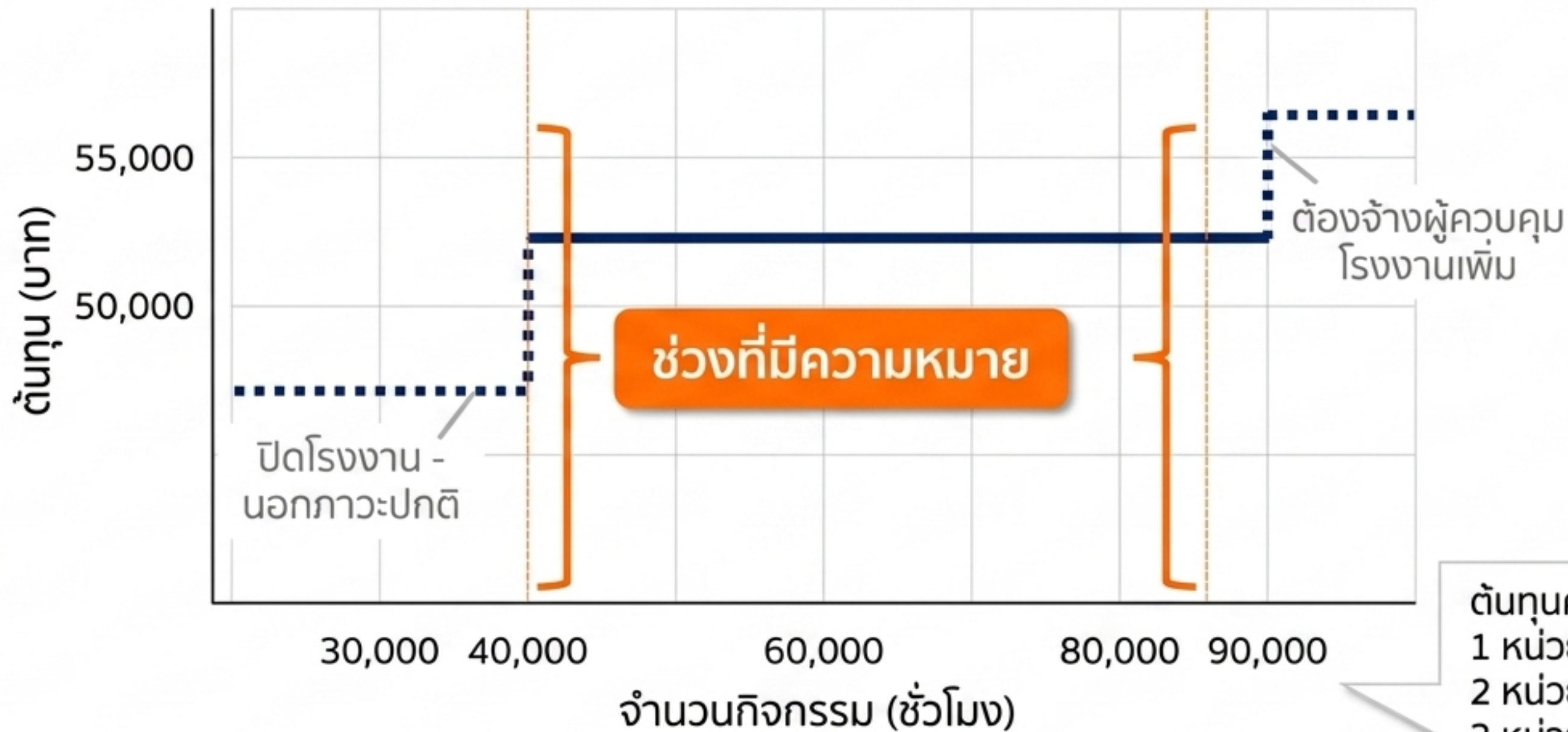

ต้นทุนต่อหน่วย (Unit Cost)

ต้นทุนผันแปรจะเปลี่ยนแปลงเป็นสัดส่วนโดยตรงกับปริมาณกิจกรรม แต่ต้นทุนต่อหน่วยจะคงที่เสมอ (เช่น วัตถุดิบทางตรง, ค่าแรงทางตรง)

มิตินี้ 1: ต้นทุนคงที่ และ 'ช่วงที่มีความหมาย' (Relevant Range)

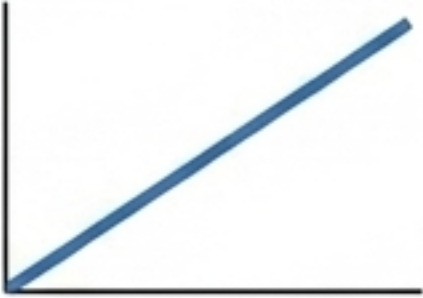

ต้นทุนรวมจะไม่เปลี่ยนแปลง เฉพาะภายในช่วงกำลังการผลิตที่พิจารณาเท่านั้น
(เช่น เงินเดือนผู้ควบคุมโรงงาน, ค่าเสื่อมราคา)

มิติที่ 1: การถอดรหัส ต้นทุนกึ่งผันแปร (Semivariable Costs)

ประกอบด้วย 2 ลักษณะในตัวเดียว: ส่วนที่คงที่ และส่วนที่ผันแปรตามกิจกรรม (เช่น ค่าโทรศัพท์, ค่าจ้างพนักงานเก็บขยะ)

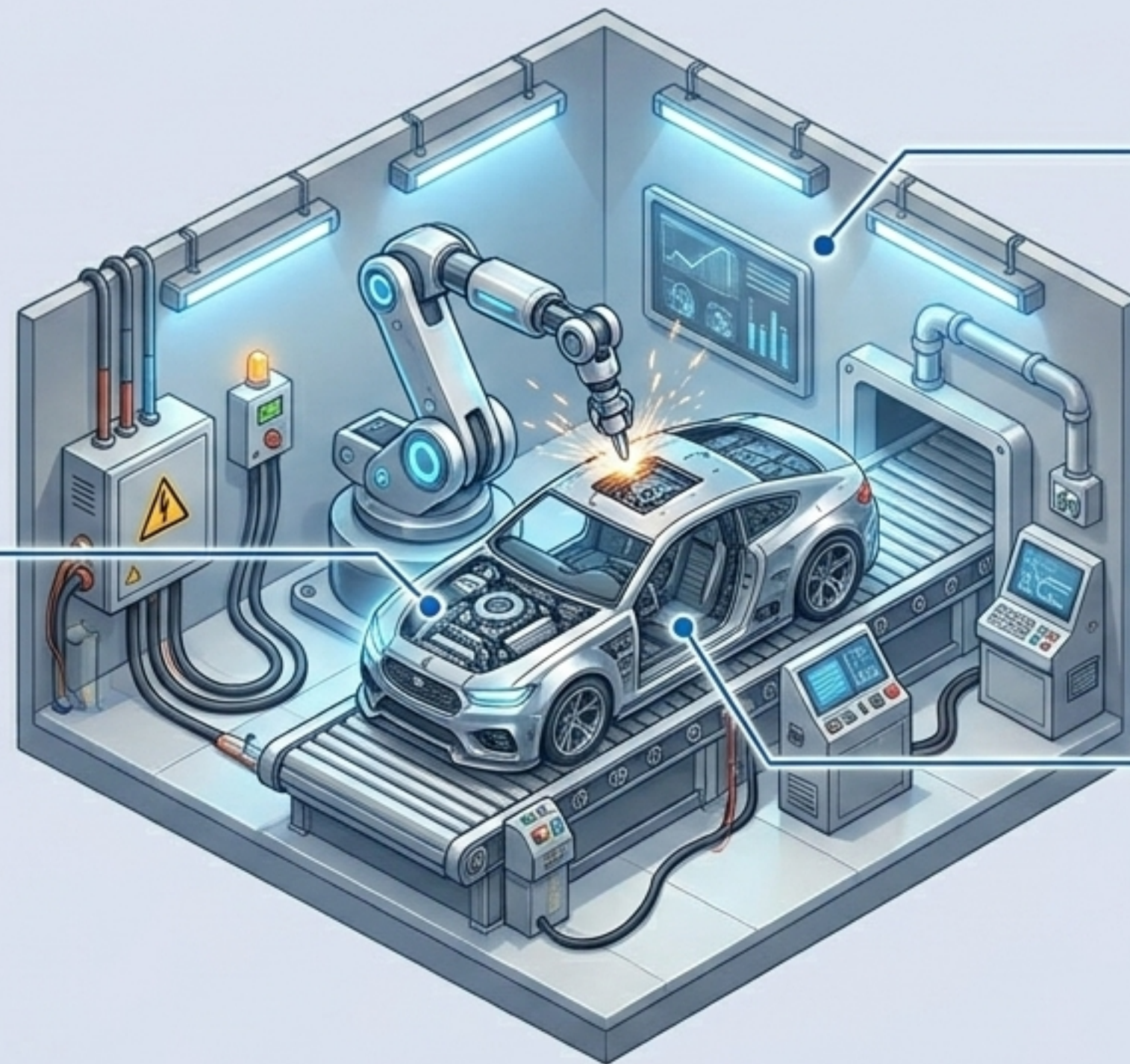
ตารางวิเคราะห์พฤติกรรมต้นทุน (The Cost Behavior Matrix)

	ผันแปร (Variable)	คงที่ (Fixed)	กึ่งผันแปร (Mixed)
พฤติกรรมต้นทุนรวม (Total Cost)			
พฤติกรรมต่อหน่วย (Unit Cost)			
ลักษณะเฉพาะ (Key Trait)	ผันแปรโดยตรงกับกิจกรรม	คงที่ในช่วงที่มีความหมาย	มีฐานคงที่และเพิ่มตามกิจกรรม

มิติที่ 2: ส่วนประกอบของสินค้าสำเร็จรูป (Product Anatomy)

DM - วัตถุดิบทางตรง
วัตถุดิบหลักที่แปรสภาพเป็น
สินค้าโดยตรง

1

3

OH - ค่าใช้จ่ายการผลิต/โอเวอร์ฮีด
ต้นทุนโรงงานอื่นๆ นอกเหนือจาก
วัตถุดิบและค่าแรงทางตรง

2

DL - ค่าแรงทางตรง
ค่าจ้างคนงานที่ทำการผลิตโดยตรง
(ผันแปรตามจำนวนผลิต)

$$\text{ต้นทุนผลิต} = \text{DM} + \text{DL} + \text{OH}$$

มิตที่ 3 & 4: สายงานองค์กรและความรับผิดชอบ (Functional Value Chain)

การจำแนกตามหน้าที่ (Functions) ช่วยให้เห็นภาพรวมขององค์กร ในขณะที่การจำแนกตามแผนก (Departments) ช่วยในการวัดผลและควบคุมผู้ปฏิบัติงาน

มิติที่ 5: ต้นทุนผลิตภัณฑ์ vs ต้นทุนประจำงวด (Time & Accounting)

ต้นทุนผลิตภัณฑ์ (Product Cost)

ตัวสินค้าในโรงงาน

งบฐานะการเงิน (Balance Sheet)
บันทึกเป็นสินค้าคงเหลือ

งบกำไรขาดทุน
เมื่อขายได้ จะกลายเป็น ต้นทุนขาย (COGS)

ต้นทุนประจำงวด (Period Cost)

ไม่เกี่ยวข้องกับการผลิตโดยตรง (เช่น ค่าบริหาร/ขาย)

งบกำไรขาดทุน (Income Statement)
บันทึกหักเป็นค่าใช้จ่ายประจำงวดทันที

ความแตกต่างสำคัญคือ 'เวลา' ที่ต้นทุนเหล่านั้นจะถูกตัดจำหน่ายเป็นค่าใช้จ่ายทางบัญชี

มิตที่ 6: ผังวิเคราะห์เพื่อการตัดสินใจผู้บริหาร (Manager's Diagnostic Flowchart)

มิตที่ 7: เพื่อการวางแผนและควบคุม (Planning & Control)

ต้นทุนโดยประมาณ (Estimated Cost)

การคาดการณ์ล่วงหน้า
เพื่อกำหนดงบประมาณคร่าวๆ

ต้นทุนมาตรฐาน (Standard Cost)

ต้นทุนที่ควรจะเป็น ภายใต้การทำงานที่มีประสิทธิภาพ
ใช้เป็นเกณฑ์มาตรฐาน (Benchmark)
ในการบริหารจัดการ

ผู้บริหารที่ทรงประสิทธิภาพต้องมีระบบคาดการณ์ล่วงหน้า
เพื่อใช้เป็นเครื่องมือควบคุมและวัดผลการปฏิบัติงานจริง

บทสรุป: กายวิภาคของต้นทุน (The Cost Anatomy Synthesis)

ต้นทุนหนึ่งรายการในโลกความเป็นจริง ไม่ได้อยู่แค่มิตีเดียว แต่ซ้อนทับกันในหลายมิตี
กรอบคิดทั้ง 7 นี้คือเลนส์ที่ช่วยให้ผู้บริหารมองเห็นทะลุโครงสร้างธุรกิจได้อย่างแท้จริง